

PYTANIE PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 20/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy nowo utworzona jednostka administracyjna powstała na bazie byłych województw (Wojewoda Lubelski) przejęła zobowiązania byłego Wojewody zlikwidowanego województwa (Województwo Chełmskie), czy też do realizacji roszczeń pracowniczych zobowiązana jest jednostka nowo utworzona – Starostwo Powiatowe?”

UCHWAŁA IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 17/99 – z dnia 22 grudnia 1999 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Ministra Pracy i Polityki Socjalnej:

„Czy należności na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne są należnościami Skarbu Państwa, o których mowa w art. 18 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3)?”
postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 39/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy podstawą prawną orzekania przez sąd procesowy o obowiązku zwrotu kosztów procesu w zakresie wynagrodzenia adwokackiego są wyłącznie normy prawa procesowego wynikające z art. 98 i 99 k.p.c. oraz art. 16 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze i art. 22³ i 22⁵ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych i przepisów rozporządzenia wykonawczego Ministra Sprawiedliwości do tych ustaw, czy ponadto normy prawa cywilnego materialnego, a jeżeli tak, to jakie konkretnie?”

Czy kategoria prawna „wynagrodzenie adwokata”, ale to ustalone w umowie o zastępstwo prawne, oznacza to samo, co kategoria prawna „wynagrodzenie adwokata” według przepisów o zwrocie kosztów procesu, zatem czy sąd obciążając przeciwnika stron umowy zastępstwa prawnego obowiązkiem zwrotu wydatku na zapłatę wynagrodzenia, zasądza na rzecz klienta adwokata wynagrodzenie będące przedmiotem świadczenia zgodnie z treścią stosunku umownego (jak gdyby przeciwnik stron umowy przejmował ten dług bądź odpowiedzialność w zakresie tego świadczenia), czy też zasądza od niego „zwrot wynagrodzenia adwokata” nie będący tym wynagrodzeniem?

Jaka jest podstawa materialnoprawna (konstytucyjna i ustawowa por. art. 31, 87 ust. 1, 178 ust. 1 Konstytucji i art. 48 u.s.p.) mocy wiążącej umowy o zastępstwo prawne w stosunku do sądu procesowego i do przeciwnika jej stron, w części dotyczącej zakresu obowiązku zwrotu ustalonego w niej wynagrodzenia, zatem jakie jest ustawowe źródło kompetencji stron umowy cywilnoprawnej do wiążącego wyznaczenia w jej treści wysokości roszczenia przeciwko osobie trzeciej (osobie przeciwnika procesowego)?

W jakim celu rozporządzenie wykonawcze do powołanych wyżej ustaw ustala stawki zwrotu wynagrodzenia w określonych granicach, gdyby w każdym przypadku strony umowy zastępstwa prawnego mogły wiążąco określić ściłą wysokość zwrotu umówionego wynagrodzenia adwokata?

O ile sąd procesowy orzeka o obowiązku zwrotu wynagrodzenia adwokata poza sferą względną mocy prawnej umowy o zastępstwo prawne i samodzielnie ustala zakres tego zwrotu według kryteriów wyłącznie procesowych, to jakie czynniki powinien uwzględnić przy określaniu wysokości zwrotu w granicach stawek z rozporządzenia wykonawczego, zatem przykładowo oprócz treści umowy, ponadto sposób jej wykonania przed sądem, złożoność procesu, czasochłonność i nakład pracy pełnomocnika zawodowego, czy jeszcze inne i jakie?

Czy wysokość wynagrodzenia adwokackiego jako przedmiotu świadczenia klienta wobec adwokata ustalona jest przez strony umowy dowolnie (art. 353¹ k.c.), czy też rozmiar tego świadczenia reglamentowany jest przez wskazane powyżej przepisy wykonawcze?

Skoro sąd procesowy, orzekając poza sferą względną stosunku prawnego wynikającego z umowy zastępstwa nie ma potrzeby i kompetencji do badania treści tej umowy, bowiem nie rozstrzyga o jej mocy wiążącej w relacji między stronami umowy (jak w procesie z art. 36 k.p.c.), lecz precyzuje obowiązek ich przeciwnika do zwrotu wydatku na wynagrodzenie w oparciu wyłącznie o przepisy prawa procesowego, to dlaczego dostrzega się w umowie wyłączną podstawę do określenia zakresu zwrotu wynagrodzenia w orzeczeniu sądowym i dopatruje się ingerencji sądu w umowę w przypadku przyznania zwrotu poniżej kwoty umówionego wynagrodzenia, chociaż w niczym nie zmienia to obowiązku umownego klienta wobec adwokata oraz dlaczego wstępne przewidywania stron umowy na temat złożoności procesu i zakresu zwrotu wynagrodzenia mają bezwzględnie wyłączać możliwość dokonania tych ocen przez sąd po zakończeniu procesu?"

III CZP 40/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Białymstoku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w świetle art. 98 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. Nr 30, poz. 179 ze zm.) oraz § 8 w zw. z § 19 zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 września 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad przydziału, opróżniania i norm zaludnienia lokali mieszkalnych oraz tymczasowych kwater przeznaczonych dla policjantów (M.P. z 1997 r. Nr 76, poz. 707) dopuszczalna jest droga sądowa w sprawie o opróżnienie lokalu będącego w dyspozycji jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji zajmowanego przez policjanta zwolnionego ze służby, który nie nabył uprawnień emerytalnych i rentowych?"

III CZP 41/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Toruniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w świetle przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (jedn. tekst: Dz.U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 ze zm.), tj. art. 5 § 1 pkt 7 i art. 38 pkt 2, statut spółdzielni może przewidywać odwołanie członków Rady Nadzorczej przez Zebranie Przedstawicieli w razie nieudzielenia im absolutorium przez ten organ, czy też przewidziana w art. 45 § 5 Prawa spółdzielczego kompetencja organu, który wybrał członka Rady do odwołania go jest wyłączna?"

III CZP 42/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Sieradzu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy oznaczeniem czynności bankowej w rozumieniu art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. Nr 140, poz. 939) jest wskazanie rachunku

bankowego czy konkretnych czynności w ramach prowadzenia rachunku, z których wynika roszczenie banku?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 31/99 – z dnia 9 grudnia 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Sieradzu

Termin do wniesienia przez komornika zażalenia na podstawie art. 770 zd. 4 k.p.c. liczy się od daty doręczenia mu odpisu postanowienia z uzasadnieniem.

III CZP 32/99 – z dnia 9 grudnia 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Krośnie

Do lokali „należących nadal do dotychczasowego właściciela” w rozumieniu art. 19 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. Nr 85, poz. 388 ze zm.) zalicza się wszystkie lokale mogące, w myśl art. 2 ust. 1 tej ustawy, stanowić odrębne nieruchomości. Dotyczy to również lokali będących własnością spółdzielni mieszkaniowej, przysługujących członkom na zasadach lokatorskiego lub własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

I CKN 16/98 – wyrok z dnia 28 maja 1999 r.

Powołanie się na publikację lub wypowiedź innej osoby może – w okolicznościach konkretnej sprawy – okazać się niewystarczające do odparcia zarzutu braku bezprawności naruszenia dóbr osobistych.

I CKN 269/99 – postanowienie z dnia 24 czerwca 1999 r.

Artykuł 51 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów stanowi normę intertemporalną rozstrzygającą jedynie kwestie wiążące się z ustanowieniem nowej regulacji w zakresie uproszczonego dochodzenia należności przez banki (art. 96-98 prawa bankowego z 1997 r.).

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. XV p.w. k.p.c., plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji, sporządzony po wejściu w życie zmiany art. 1025 § 1 k.p.c., wprowadzonej przez art. 47 pkt 3 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, winien uwzględniać nową treść art. 1025 § 1 k.p.c., choćby postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte przed wejściem w życie tej zmiany, a jego podstawę stanowił bankowy tytuł wykonawczy.

II CKN 394/98 – wyrok z dnia 6 lipca 1999 r.

Jeżeli komornik prowadzi egzekucję z rachunku bankowego dłużnika, spełnienie świadczenia na rzecz wierzyciela następuje w chwili uznania rachunku bankowego komornika.

I CZ 100/99 – postanowienie z dnia 22 lipca 1999 r.

Oceny prawidłowości zastosowania rygoru z art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie można dokonywać na podstawie przesłanek z art. 113 k.p.c.

I CKN 351/99 – postanowienie z dnia 11 sierpnia 1999 r.

1. Od wyroku sądu antymonopolowego, uchylającego decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, kasacja jest dopuszczalna.

2. Od postanowień sądu antymonopolowego, także kończących postępowanie, kasacja nie przysługuje.

I CKN 367/99 – postanowienie z dnia 11 sierpnia 1999 r.

Na postanowienie sądu pierwszej instancji oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji zażalenie nie przysługuje, a od postanowienia sądu drugiej instancji odrzucającego zażalenie na to postanowienie kasacja jest niedopuszczalna.

III CKN 939/98 – wyrok z dnia 10 września 1999 r.

Działanie dziennikarza zgodnie z obowiązkiem wyrażonym w art. 12 ust. 1 Prawa prasowego, tj. z zachowaniem szczególnej staranności i rzetelności przy zbieraniu oraz wykorzystywaniu materiałów prasowych nie może odebrać człowiekowi prawa do sprostowania, opartego na art. 24 § 1 k.c., nieprawdziwych, a naruszających jego cześć zarzutów.

Ochrona, oparta na art. 24 § 1 k.c., w postaci żądania usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego poprzez sprostowanie nieprawdziwych, a naruszających cześć zarzutów jest niezależna od winy naruszającego.

III CKN 339/98 – wyrok z dnia 15 września 1999 r.

Wystąpienie przed sądem kasacyjnym ze skutecznym zarzutem zawyżenia kwoty zadośćuczynienia za krzywdę można sprowadzić jedynie do spraw, w których zapadłe rozstrzygnięcie w sposób oczywisty narusza w tym względzie zasady ustalania zadośćuczynienia.

I CKN 654/99 – postanowienie z dnia 22 września 1999 r.

Od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie co do stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu polubownego kasacja nie przysługuje.

II CKN 606/99 – postanowienie z dnia 1 października 1999 r.

Sąd może odmówić dalszego udziału w postępowaniu nieprocesowym osoby, która okazała się nie być zainteresowana jego wynikiem.

I CKN 531/99 – wyrok z dnia 7 października 1999 r.

Brak zgody wyrażonej w uchwale wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na zbycie nieruchomości nie powoduje nieważności umowy zbycia, a tylko odpowiedzialność członków zarządu wobec spółki (art. 198, 200, 221 pkt 4 k.h.).

III CKN 366/98 – wyrok z dnia 15 października 1999 r.

1. Przesłanki dopuszczalności zatrzymania wadium należą do warunków przetargu będących niezbędnym elementem minimalnych wymogów ogłoszenia przetargu w rozumieniu art. 701 § 2 k.c.

2. Brak jest podstaw do przyjęcia ustalonego zwyczaju zatrzymywania wadium przez ogłaszającego przetarg (art. 65 § 1 k.c.).

III CKN 388/98 – wyrok z dnia 15 października 1999 r.

Ugoda sądowa, której zawarcie doprowadziło do umorzenia postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. może być zaskarżona przez wierzyciela w drodze skargi pauliańskiej (art. 527 i nast. k.c.).

II CZ 108/99 – postanowienie z dnia 19 października 1999 r.

Nie jest zmianą powództwa w rozumieniu art. 193 k.p.c. zmiana żądania obniżenia alimentów (art. 138 k.r.o.) na żądanie częściowego pozbawienia wykonalności wyroku zasądzającego alimenty i wskazanie – jako podstawy żądania – tylko art. 840 § 1 k.p.c., jeżeli w przytoczonym stanie faktycznym nie ma elementów, mogących uzasadniać powództwo opozycyjne.

III CZ 113/99 – postanowienie z dnia 19 października 1999 r.

Od postanowienia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie opiekuńczej, nie dotyczącego istoty sprawy, lecz mającego charakter formalny, kasacja jest dopuszczalna.

III CZ 115/99 – postanowienie z dnia 19 października 1999 r.

Udzielenie pełnomocnictwa procesowego do „zastępstwa” w konkretnej sprawie, bez ograniczania zakresu pełnomocnictwa, oznacza umocowanie pełnomocnika do podejmowania wszystkich łączących się z tą sprawą czynności procesowych, a więc także do sporządzenia i wniesienia kasacji.

III CKN 1190/98 – postanowienie z dnia 22 października 1999 r.

Nie przysługuje kasacja w sprawie z odwołania poszkodowanych od decyzji odmawiającej odszkodowania za szkody wywołane powodzią w lipcu 1997 r.

II CKN 551/98 – wyrok z dnia 28 października 1999 r.

Złożenie oświadczenia o potrąceniu sędziemu-komisarzowi wymaga wskazania konkretnej wysokości wymagalnej wierzytelności przedstawionej do potrącenia.

II CKN 561/98 – wyrok z dnia 4 listopada 1999 r.

Przewidziane w art. 461 § 1 k.c. prawo zatrzymania cudzej rzeczy ze względu na poczynienie nakładów na tę rzecz nie przysługuje, jeżeli zobowiązanym do zwrotu nakładów nie jest osoba domagająca się wydania rzeczy.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 51/99 Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w odwoławczym postępowaniu lustracyjnym mając na względzie przepis art. 19 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne (jedn. tekst: Dz.U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428), stosuje się reguły procesowe określone w art. 454 § 1 k.p.k. oraz w art. 452 § 1 k.p.k.?”

I KZP 52/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Tarnowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy sąd uwzględniając wniosek prokuratora w trybie art. 335 § 1 k.p.k. może odstąpić od wymierzenia kary, gdy zarzucone przestępstwo zagrożone jest karą przekraczającą 3 lata pozbawienia wolności?”

I KZP 53/99 Pytanie prawne Prokuratora Generalnego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Który sąd jest właściwy do stosowania tymczasowego aresztowania wobec osoby ściganej, co do której organ państwa obcego złożył wniosek o jej wydanie w celu przeprowadzenia przeciw niej postępowania karnego lub wykonania orzeczonej co do niej kary albo środka zabezpieczającego?”

I KZP 54/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Kielcach, przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1) Czy zawarte w art. 387 § 4 k.p.k. określenie „sąd może uznać za ujawnione dowody wymienione w akcie oskarżenia” obejmuje także zeznania świadków wnioskowanych do przesłuchania na rozprawie w akcie oskarżenia, w szczególności także uprawnionych do odmowy zeznań na podstawie art. 182 § 1 lub art. 185 k.p.k., którzy nie skorzystali z tego uprawnienia w postępowaniu przygotowawczym?
a w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie

2) Czy ograniczenie czasowe do skorzystania z prawa odmowy zeznań przewidziane w art. 186 § 1 k.p.k. ma zastosowanie także w przypadku, gdy w wyniku wydania wyroku na zasadzie opisanej w art. 387 § 1 k.p.k., świadka uprawnionego do odmowy zeznań nie uprzedzono o tym uprawnieniu (art. 191 § 2 k.p.k.), a sąd odwoławczy, na zasadzie art. 452 § 2 k.p.k., postanowił przeprowadzić dowód z jego zeznań na rozprawie apelacyjnej?”

I KZP 55/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy doręczenie tzw. zastępcze z art. 133 § 1 i 2 k.p.k. jest skuteczne, jeżeli zawiadomienie o pozostawieniu pisma w urzędzie pocztowym umieszczone zostało nie na drzwiach mieszkania adresata, ale w jego skrzynce pocztowej?”

I KZP 56/99 Pytanie prawne Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy wprowadzona przepisami art. 101-103 k.p.k. instytucja nieważności orzeczeń z mocy samego prawa ma zastosowanie wyłącznie do orzeczeń wydanych po dniu 31 sierpnia 1998 r.?”

I KZP 57/99 Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Który sąd, rejonowy czy okręgowy, właściwy jest do wydania postanowienia o aresztowaniu tymczasowym w trybie art. 605 § 2 k.p.k. to jest przed złożeniem wniosku o wydanie?”

I KZP 58/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy występki z art. 242 § 3 k.k. jest przestępstwem o charakterze trwałym?”

I KZP 59/99 Pytanie prawne Sądu Rejonowego w Wejherowie – Roki Sądowe w Pucku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy obrońca obwinionego, będący inną osobą niż uprawniona do obrony według przepisów ustawy o ustroju adwokatury, a jednocześnie osobą godną zaufania i dopuszczoną przez przewodniczącego Kolegium lub skład orzekający w trybie art. 30 § 1 k.p.s.w., jest uprawniony do obrony również w postępowaniu odwoławczym od orzeczenia Kolegium do spraw Wykroczeń, toczącym się przed Sądem Rejonowym?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 29/99 – z dnia 1 grudnia 1999 r. Pełnego Składu Izby Karnej Sądu Najwyższego na pytanie składu 7 sędziów Sądu Najwyższego:

Instytucja nieważności orzeczeń, określona w art. 101-104 k.p.k. nie ma zastosowania do postanowień wydawanych w postępowaniu wykonawczym.

I KZP 43/99 – z dnia 21 grudnia 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Zamościu:

Udzielić odpowiedzi jak w uchwale z dnia 15 września 1999 r., sygn. I KZP 26/99 – Biuletyn nr 9/99 (str. 12).

I KZP 44/99 – z dnia 21 grudnia 1999 r. w składzie 7 sędziów na pytanie Prokuratora Generalnego:

Przewidziane w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz.U. Nr 114, poz. 738) uchylenie karalności osoby korzystającej ze statusu świadka koronnego za przestępstwo określone w art. 1 ust. 2 tej ustawy (z art. 258 § 1 lub 2 k.k.) obejmuje tylko sam udział w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnianie przestępstw.

I KZP 45/99 – z dnia 21 grudnia 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Szczecinie:

Rozpoczęcie odbywania kary pozbawienia wolności nie stoi na przeszkodzie złożeniu wniosku o warunkowe zawieszenie jej wykonania na podstawie art. 152 k.k.w., ani jego merytorycznemu rozpoznaniu.